

Dréacht

FORAITHNE

an..... 2025,

Iena leasaítear Forraithne Uimh. 419/2012 maidir le cosaint ainmhithe turgnamhacha, arna leasú.

De bhun § 29(1) de Ghníomh Uimh. 246/1992 maidir le hainmhithe a chosaint ar chruálacht, arna leasú le Gníomh Uimh. 162/1993, le Gníomh Uimh. 77/2004, le Gníomh Uimh. 312/2008, le Gníomh Uimh. 291/2009, le Gníomh Uimh. 359/2012, le Gníomh Uimh. 501/2020 agus le Gníomh Uimh. 70/2025, chun § 15c(7), § 17(3), § 18c(5), agus § 18g(9) den Ghníomh a chur chun feidhme, leagann an Aireacht Talmhaíochta síos an méid seo a leanas:

Airteagal I

Leasaítear Forraithne Uimh. 419/2012 maidir le cosaint ainmhithe turgnamhacha, arna leasú le Forraithne Uimh. 299/2014 agus Forraithne Uimh. 158/2021, mar a leanas:

1. Ag deireadh fhonóta 1, cuirtear an téacs seo a leanas leis ar líne ar leith: Treoir Tarmligthe (AE) 2024/1262 ón gCoimisiún an 13 Márta 2024 lena leasaítear Treoir 2010/63/AE ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle a mhéid a bhaineann leis na ceanglais maidir le bunaíochtaí agus maidir le cúram agus cóiríocht ainmhithe, agus a mhéid a bhaineann le modhanna maraithe ainmhithe

2. Cuirtear camóg in ionad an phointe iomláine ag deireadh § 3(1) agus cuirtear an fhomhír (k) seo a leanas leis:
'K) an straitéis chun sláinte ainmhithe turgnamhacha a chothabháil i gcomhréir le hlarscríbhinn 8(a)(1) a ghabhann leis an bhForraithne seo.'

3. In § 3(2), scriostar fomhír (d).

Déantar fomhíreanna (d) go (j) de fhomhíreanna (e) go (k).

4. In § 9, cuirtear an mhír (1) nua seo a leanas isteach, lena n-áirítear fonóta 5:

'(1) Beidh modhanna deimhnithe báis⁵⁾ oiriúnach don speiceas atá le marú.

5) § 18g(5) d'Ghníomh Uimh. 246/1992 maidir le cosaint ainmhithe ar chruálacht, arna leasú.'

Is é an téacs atá ann cheana ná mír (2).

5. Sa chuid réamhráiteach d'hlarscríbhinn 6(2)(c), cuirtear na focail 'agus creathadh' isteach i ndiaidh an fhocail 'torann'.

6. Ag deireadh larscríbhinn 6(2)(c), cuirtear an pointe 4 seo a leanas leis:

4. i gcás ainmhithe uisceacha, ní dhéanfaidh trealamh a chruthaíonn torann nó creathadh, amhail gineadóirí leictreachais nó córais scagacháin, dochar do leas na n-ainmhithe turgnamhacha,'.

7. Sa chuid réamhráiteach d'Iarscríbhinn 6(2)(d), cuirtear na focail 'agus pleananna teagmhais' isteach i ndiaidh an fhocail 'córais'.
8. Cuirtear camóg in ionad an phointe iomláine ag deireadh fhomhír (d) in Iarscríbhinn 6(2) agus cuirtear an pointe 4 seo a leanas leis:
 4. Beidh pleananna teagmhasacha éifeachtacha i bhfeidhm chun sláinte agus leas na n-ainmhithe a áirithiú i gcás ina gclisfidh ar eilimintí fíor-riachtanacha feirmeoireachta.';
9. In Iarscríbhinn 7, cuid 8 Éin, cuirtear an abairt seo a leanas isteach i ndiaidh na chéad abairte ar líne ar leith: 'Agus éin á dtógáil ón bhfiántas, beidh feidhm ag na lamháltais spáis dá bhforáiltear i dTáblaí 8.1 go 8.10 aon uair a choinnítear éin ar feadh níos mó ná 24 uair an chloig. Nuair a choinnítear éin ar feadh tréimhsí níos giorra, déanfar bearta chun rioscaí do leas na n-ainmhithe turgnamhacha a íoslaghdú.'.
10. In Iarscríbhinn 7, ag deireadh Chuid 8. Éin, cuirtear isteach na Táblaí 8.8 go 8.10 seo a leanas:

'Tábla 8.8

Druideanna

Méid an ghrúpa	Íosmhéid an imfhálaithe (m ²)	Íosairde (cm)	Íosfhad an trach bia in aghaidh an éin (cm)	Íosfhad an fhara in aghaidh an éin (cm)
Suas le 6	2.0	200	5	30
7 go 12	4.0	200	5	30
13 go 20	6.0	200	5	30
idir 21 agus 50 le haghaidh gach éin bhreise	0.25		5	30
le haghaidh gach éin bhreise os cionn 50	0.15		5	30

Tábla 8.9

Gealbhain binne

Méid an ghrúpa in éagmais bacainní amhairc	Méid an ghrúpa i láthair bacainní amhairc	Íosmhéid an imfhálaithe (m ²)	Íosairde (cm)
Suas le 10	Suas le 15	2.4	180
11 go 20	16 go 35	4.8	180
21 go 30	36 go 60	7.3	180
le haghaidh gach éin bhreise os cionn 30	le haghaidh gach éin bhreise os cionn 60	0.11	

Tábla 8.10**Meantán mór agus meantán gorm**

Méid an ghrúpa	Limistéar imfhálaithe íosta in aghaidh an éin (m ²)	Íosairde (cm)	Íoslíon na mbeathaitheoirí	Íosfhad an fhara in aghaidh an éin (cm)
1	3	180	1	100
2-10 ⁻¹)(de ghnéas amháin)	1	180	2	40
1 bainneannach + 1 fireannach	2	180	2	100

Nóta:

1) Ní cheadófar grúpaí ar mó iad ná 10 gan sceideal faireacháin sainithe a bheith ann agus é minic go leor chun ionsaitheacht a bhrath agus a mhaolú.' ;

11. In larscríbhinn 7, Cuid 11. Léitear pointí 11.1 go 11.3 mar a leanas:

'11.1 Soláthar agus cáilíocht uisce

Cuirfear soláthar leordhóthanach uisce de cháilíocht oiriúnach ar fáil i gcónaí. Beidh an sreabhadh uisce i gcórais athshruthaithe nó an scagachán laistigh d'umair leordhóthanach chun a áirithiú go bhfanfaidh na paraiméadair maidir le cáilíocht uisce laistigh de na leibhéil inghlactha, de réir shaintréithe an chórais feirmeoireachta agus de réir na gceanglas maidir le speiceas agus céim bheatha. Déanfar an soláthar uisce a scagadh nó a chóireáil chun substaintí atá díobhálach d'éisc a bhaint, i gcás inar gá. Beidh na paraiméadair um cháilíocht uisce i gcónaí laistigh den raon inghlactha lena gcothaítear an ghnáthghníomhaíocht agus an ghnáthfhiseolaíocht maidir le speiceas áirithe agus céim forbartha áirithe. Beidh an sreabhadh uisce iomchuí chun cur ar chumas na n-iasc snámh i gceart agus leanúint dá ngnáthiompar. Tabharfar tréimhse iomchuí do na héisc dul i dtaithí ar athruithe ar na dálaí cáilíochta uisce agus oiriúnú dóibh. Glacfar bearta iomchuí chun athruithe tobann sna paraiméadair éagsúla a mbíonn drochthionchar acu ar cháilíocht an uisce a íoslaghdú. Áiritheofar sreabhadh uisce agus leibhéal uisce iomchuí, agus déanfar faireachán ar an méid sin.';

11.2 Ocsaigin, comhdhúile nítrigine, dé-ocsaíd charbóin, pH, agus salandacht

Beidh an tiúchan ocsaigine oiriúnach don speiceas agus don chomhthéacs ina gcoinnítear na héisc. I gcás inar gá, cuirfear aerú breise uisce umair ar fáil, ag brath ar an gcóras feirmeoireachta. Déanfar tiúchain na dé-ocsaíde carbóin agus tiúchan na gcomhdhúl nítrigine, mar atá, amóinia, nítrít agus níotráit, a choinneáil faoi bhun leibhéil dhíobhálacha. Déanfar faireachán ar cháilíocht an uisce trí úsáid a bhaint as sceideal tástála sainithe agus minicíocht leormhaith ag baint leis chun athruithe ar na paraiméadair chriticiúla sin a bhrath, agus déanfar beart chun na hathruithe sin a mhaolú.

Cuirfear an leibhéal pH in oiriúint don speiceas agus déanfar faireachán air chun é a choinneáil chomh cobhsaí agus is féidir. Cuirfear an tsalandacht in oiriúint do riachtanais an speicis éisc agus do chéim bheatha an éisc. Cuirfear athruithe ar an tsalandacht i bhfeidhm de réir a chéile.';

11.3 Teocht agus soilsiú

Coinneofar an teocht laistigh den raon optamach le haghaidh an speicis éisc agus coinneofar chomh cobhsaí agus is féidir í. Is de réir a chéile a chuirfear athruithe ar an teocht i bhfeidhm. Coinneofar na héisc i bhfótaithréimhse iomchuí.'

12. In Iarscríbhinn 7, Cuid 11. Éisc, léitear pointe 11.5 mar a leanas:

'11.5 Beathú agus láimhseáil

Tabharfar aiste bia do na héisc atá oiriúnach dóibh agus déanfar é sin de réir ráta agus minicíocht beathaithe iomchuí. Tabharfar aird ar leith ar bheathú iasc Iarbhadh agus iad ag aistriú ó aistí bia beo go haistí bia saorga. Más gá beatha a tharraingt siar ar chúiseanna seachas turgnaimh, mar shampla le haghaidh iompair, ba cheart an tréimhse a choinneáil chomh gearr agus is féidir agus méid na n-iasc agus teocht an uisce á gcur san áireamh.

I gcás inar féidir, láimhseálfar na héisc gan iad a bhaint den uisce. Láimhseáil iasc laistigh agus lasmuigh den uisce, déanfar é sin a laghdú a oiread agus is féidir, agus déanfar trealamh a bhíonn i dteagmháil go díreach le héisc a thaisriú. Ní láimhseálfar éisc ag teorainneacha forimeallacha na raonta teochta uisce a bhfuil siad in ann cur suas leo.';

13. In Iarscríbhinn 7, ag deireadh Chuid 11. Iasc, cuirtear an pointe 11.6 seo a leanas leis:

'11.6 Zebrafish (Danio rerio)

11.6.1 Cáilíocht an uisce

Tábla 11.1

Ceanglais maidir le paraiméadair uisce i gcórais tithíochta iasc séabhrach

Paraiméadair uisce	Ceanglais íosta agus uasta
Teocht	24 – 29 °C
Seoltacht	150 – 1700 $\mu\text{S}/\text{cm}^2$
Cruas iomlán	40 – 250 mg/L CaCO_3
pH	6,5 – 8
Comhdhúile nítrigine	$\text{NH}_3/\text{NH}_4^+ < 0.1^1$ mg/L, $\text{NO}_2^- < 0.3$ mg/L, $\text{NÍL}_3^- < 25$ mg/L
Tiúchan ocsaigine tuaslagtha	> 5 mg/L

Nóta:

1) nó faoi bhun na teorann braite. Léiríonn 0.1 mg/L méid iomlán na hamóinia, $\text{NH}_3/\text{NH}_4^+$. Is ionann seo agus 0.002 mg/L NH_3 ag 28 °C agus pH 7.5.

11.6.2 Soilsiú

Le linn na céime solais, beidh na leibhéil solais cobhsaí, ach amháin le linn aistrithe gearra le breacadh an lae/titim na hoíche, i gcás ina n-úsáidtear iad. Beidh dorchadas iomlán ann sa chéim dhorcha.

11.6.3 Dlús stocála agus castacht timpeallachta

Ní úsáidfear toirteanna uisce is lú ná lítear amháin le haghaidh éisc shéabracha fhásta. Ní sháróidh na dlúis stocála 10 n-iasc fhásta in aghaidh an lítir. Le méid agus cruth an umair, ní mór na héisc a bheith in ann gabháil dá n-iompar nádúrtha agus dá ngníomhaíocht snámha.

Seachnófar éisc shéabracha a chur faoi dhíon go haonair thar thréimhse fhada.';

14. Ag deireadh larscríbhinn 7, an Chuid 12 seo a leanas. Cuirtear ceifileapóid leis:

'12. Ceifileapóid

12.1 Soláthar agus cáilíocht uisce

Cuirfear soláthar leordhóthanach uisce de cháilíocht oiriúnach ar fáil i gcónaí.

Freastalóidh dearadh an umair agus an ráta sreafa uisce ar riachtanais an ainmhí, lena n-áirítear ocsaiginiú iomchuí a sheachadtar i gcoibhneas lena mhéid, a chéim bheatha agus a riachtanais iompraíochta. Beidh teocht an uisce agus na leibhéil salandachta, pH, agus comhdhúl nítrigine in oiriúint do riachtanais na speiceas agus na bhfoirmeacha beatha. Úsáidfear clúdaigh, i gcás inar gá, chun cosc a chur ar éalú agus tabhairt isteach neamhbheartaithe eilimintí coimhthíocha.

Tabharfar tréimhse iomchuí do cheifileapóid dul i dtaithí ar athruithe ar na dálaí cáilíochta uisce agus oiriúnú dóibh.

12.2 Soilsiú

An déine solais agus an fhótaithréimhse, comhlíonfaidh siad riachtanais an speicis.

12.3 Aiste bia

Soláthrófar córas beathaithe do cheifileapóid a bheidh in oiriúint don speiceas, dá gcéimeanna forbartha agus dá riachtanais iompraíochta.

12.4 Saibhriú timpeallachta agus láimhseáil

Soláthrófar do cheifileapóid an méid is leordhóthanach agus is iomchuí de spreagthaí fisiciúla, cognaíocha agus céadfacha chun raon leathan iompraíochtaí atá sonrach don speiceas a chumasú. Cuirfear san áireamh sna dálaí tithíochta na riachtanais shóisialta a bhaineann go sonrach leis an speiceas (i.e. nósanna maireachtála grúpa nó maireachtála aonair an speicis). Cuirfear foscadáin nó pluaiséanna ar fáil, i gcás inarb iomchuí don speiceas.

I gcás inar féidir, láimhseálfar ceifileapóid gan iad a bhaint den uisce. Ceifileapóid a láimhseáil lasmuigh den uisce, déanfar é sin a laghdú a oiread agus is féidir, agus déanfar trealamh a bhíonn i dteagmháil go díreach le hainmhithe a thaisriú.

Tábla 12.1

Ceifileapóid

Fine	Grúpa	Fad coirp ¹⁾ (cm)	Achar dromchla uisce íosta (cm ²)	Achar dromchla uisce íosta le haghaidh gach ainmhí bhreise atá á choinneáil i ngrúpa (cm ²)	Íosdoimhneacht uisce (cm)
Sepiidae	Cudal coiteann	Suas le 2 > 2 go 6 > 6 go 12 > 12	100 600 1 200 2 500	40 200 400 1 000	7 15 20 25
Sepiolidae	Seipialidí ²⁾	Suas le 1 > 1 go 3 > 3	50 120 150	5 50 100	5 8 12
Loliginidae	Scuid ³⁾ ⁴⁾	Suas le 15 > 15 go 25 > 25	2 000 4 500 6 000	400 900 1 200	60 90 90
Octopodidae	Ochtapas ⁴⁾	Suas le 10 > 10 go 20 > 20	2 000 2 600 4 000	600 700 1 200	40 50 50

Nóta:

1) Fad an mhaintlín droma.

2) Grúpa suas le 40 ainmhí aonair.

3) Is fearr umair chruth sorcóireach a úsáid. Méadófar na híosluachanna faoi 5 % i gcás ina n-úsáidtear umair neamh-shorcóireacha.

4) déanfar scuideanna agus ochtapas a choinneáil in umair sorcóireacha le huasmhéid de 20 gorlann in aghaidh an lítir agus glactar modhanna chun idirghníomhaíocht amhairc a theorannú le linn na céime óige, .’.

15. Léitear an tábla in larscríbhinn 10 mar a leanas:

Poznámky/metody pro jednotlivá zvířata	Ryby	Obojživelníci	Plazi	Ptáci	Hlodavci	Králíci	Psi, kočky, fretky a lišky	Velcí savci	Subhumánní primáti	Hlavonožci
Předávkování anestetikem	(1)	(1)	(1)	(1)	(1)	(1)	(1)	(1)	(1)	
Upoutaný projektil			(2)							
Oxid uhličitý					(3)					
Zlomení vazu				(4)	(5)	(6)				
Tupý úder do hlavy				(7)	(8)	(9)	(10)			
Oddělení hlavy od trupu				(11)	(12)					
Omráčení elektrickým proudem	(13)	(13)		(13)		(13)	(13)	(13)		
Inertní plyny (Ar, N ₂)								(14)		
Zastřelení volným projektillem odpovídající puškou, pistolí a střelivem			(15)				(16)	(15)		
Hypotermický šok	(17)									

”

“

Poznámky/metody pro jednotlivá zvířata

Ryby

Obojživelníci

Plazi

Ptáci

Hlodavci

Králíci

Psi, kočky, fretky a lišky

Velcí savci

Subhumánní primáti

Hlavonožci

Předávkování anestetikem

Upoutaný projektil

Oxid uhličitý

Zlomení vazu

Tupý úder do hlavy

Oddělení hlavy od trupu

Omráčení elektrickým proudem

Inertní plyny (Ar, N₂)

Zastřelení volným projektillem odpovídající puškou,

pistolí a střelivem

Hypotermický šok

Tráchtanna/modhanna ainmhithe

Iasc

Amfaibiaigh

Reiptílí

Éin

Creimirí

Coiníní

Madraí, cait, firéid agus sionnaigh

Mamaigh mhóra

Príomhaigh neamhdhaonna

Ceifileapóid

Ródháileog ainéistéisigh

Boladh faoi chuing

Dé-ocsaíd charbóin

Dislocation ceirbheacs

Buille buailte ar an gceann

Díchuachadh

Stiúdadh leictreach

Gáis thámha (Ar, N₂)

Lámhach piléir shaoir le raidhfíilí, gunnaí agus armlón

iomchuí

Suaithheadh hipiteirmeach

16. Cuirtear an Ceanglas 17 seo a leanas le hlarscríbhinn 10:

‘(17) Le húsáid le haghaidh séabraí amháin (*Danio rerio*) ≥ 16 lá tar éis toirchiú (dpf) agus a bhfuil uasfhad coirp 5 cm acu. Beidh teocht na turrainge hipiteirme ≤ 4 °C agus beidh an difríocht teochta ó theocht an ghabháiltais ≥ 20 °C. Ní bheidh teagmháil dhíreach ag éisc le hoighear. Is é 5 nóiméad an t-aga nochta íosta.’

Airteagal II

Forálacha idirthréimhseacha

1. In imeachtaí riaracháin a tionscnaíodh roimh dháta éifeachtach na Foraithe seo agus nár tugadh i gcrích le cinneadh críochnaitheach roimh dháta éifeachtach na Foraithe seo, déanfaidh póraitheoirí ainmhithe turgnamhacha, soláthróirí ainmhithe turgnamhacha nó úsáideoirí ainmhithe turgnamhacha a dhéanann iarratas ar údarú chun ainmhithe turgnamhacha a phóru, údarú chun ainmhithe turgnamhacha a sholáthar nó údarú chun ainmhithe turgnamhacha a úsáid na sonraí a chur faoi bhráid measúnóirí de bhun Fhoraithe Uimh. 419/2012, mar a bhí i bhfeidhm roimh dháta éifeachtach na Foraithe seo.
2. In imeachtaí riaracháin a tionscnaíodh roimh dháta éifeachtach na Foraithe seo agus nach dtabharfar i gcrích le cinneadh críochnaitheach roimh dháta éifeachtach na Foraithe seo, déanfaidh na measúnóirí an measúnú i scríbhinn dá dtagraítear i bhForaithe Uimh. 419/2012 a tharraingt suas, mar a bhí i bhfeidhm roimh dháta éifeachtach na Foraithe seo.

Airteagal III

Forálacha críochnaitheacha

Tugadh fógra faoin bhForaithe seo i gcomhréir le Treoir (AE) 2015/1535 ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle 9 Meán Fómhair 2015 lena leagtar síos nós imeachta chun faisnéis a sholáthar i réimse na rialachán teicniúil agus na rialacha maidir le seirbhísí na Sochaí Faisnéise.

Airteagal IV

Dáta éifeachtach

Tiocfaidh an Foraithe seo i bhfeidhm an 4 Nollaig 2026.

An tAire Talmhaíochta: